

Zápis s diskusního setkání k otázkám těžby uranové rudy, stavu útlumu těžby v lokalitě Dolní Rožínka, dalšího využití kapacity podniku Diamo i otázkám podmínek případné těžby v lokalitě Brzkov

17. února 2015, od 15:00 hod. v aule Vyšší odborné školy a Střední odborné školy zemědělsko-technické, Bystřice nad Pernštejnem, Dr. Veselého 343, Bystřice nad Pernštejnem

Účastníci:

zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu
zástupci státního podniku Diamo
zástupci Kraje Vysočina
zástupci dotčených měst a obcí
viz prezenční listina

Jiří Běhounek – Kraj Vysočina, hejtman kraje

- přivítal přítomné na tomto společném setkání, vyjádřil potěšení z jejich zájmu a naznačil, že obsahem setkání je zhodnocení současné situace těžby v lokalitě Rožná a vyjasnit si postupy a přístupy zúčastněných stran

Pavel Koscielniak – Diamo

- představil historii i současnost provozu v Dolní Rožínce, včetně výhledu do budoucna

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- přiblížil postupy procesu příprav průzkumu těžby, včetně usnesení vlády z prosince 2015
- upozornil, že termíny v usnesení vlády odpovídají optimálnímu postupu, reálně se mohou měnit
- zdůraznil, že se jedná o studii, která v případě nehospodárnosti těžby a dalších zásadních faktorů – dopad na životní prostředí, ochrana lidského života a zdraví, vůbec nemusí být realizována
- sociální dopady ukončení těžby v D. Rožínce na tento region má pro vládu do konce letošního roku zmapovat komise, jejíž členem bude i zástupce Občansko-bezpečnostní komise při DIAMO, s. p., o. z. GEAM, starostové z Bystřice n. P. a okolních obcí

Pavel Šolc – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- z pohledu energetiky ČR využívá jadernou energii a její využití plánuje i do budoucna
- ČR jedna z mála zemí, která provozuje jaderné elektrárny a současně disponuje ložiskem uranu a vlastní technologie potřebné k těžbě
- jedná se o jednoznačnou strategickou výhodu a bylo by výhodné si ji udržet
- z pohledu surovinové bezpečnosti by bylo dobré, aby byly dokonale známy podmínky případné těžby uranu na ložisku Brzkov - H. Věžnice

Patrik Reichl – Czechinvest

- kromě energetického hlediska je celou záležitostí třeba posuzovat i z pohledu zaměstnanosti, možná podpora státu na vytvoření nového pracovního místa
- vzhledem k plánovanému útlumu těžby v Dolní Rožínce je třeba intenzivně pracovat na investičních pobídkách – podporovat investice v regionu

- administrace operačních programů na podporu podnikání – podpora začínajících podnikatelů
- možná podpora mikropodniků z operačních programů EU

Karel Pačiska – Bystřice nad Pernštejnem

- velmi kvituje zorganizování tohoto setkání a možnosti diskuse o restrukturalizaci uranových dolů
- provoz důlního díla s sebou přináší pozitiva, ale samozřejmě i negativa
- poděkováním celému týmu dolů v Dolní Rožínce, který svou aktivitou při další doplňkové činnosti udržuje zaměstnanost v regionu
- upozornil, že hlubinná těžba je ekologicky nejméně náročná a zátěžová

Josef Lazárek – Diamo

- za 57 let provozu dolů je vytěženo mnohonásobně více uranu, než předpokládaly tehdejší průzkumy
- na dole pracuje cca 1000 pracovníků, disponují odborným vysokoškolsky vzdělaným týmem
- dokáží úspěšně dotěžit ložisko Rožná, včetně neoddělitelné revitalizace
- odborný tým zaměstnanců v roce 2010 zahájil geologické práce pro investora, který chce realizovat projekt zásobníků plynu – v této chvíli, pokud geologické průzkumy vyjdou příznivě a investor neupustí od záměru, lze očekávat zaměstnání všech pracovníků dolů po ukončení těžby

Jiří Běhounek – Kraj Vysočina, hejtman kraje

- upozornil, že všechny záležitosti strategického rozsahu pro rozvoj Kraje Vysočina je třeba posuzovat s výhledem mnoha let dopředu

Libor Pokorný – Rožná

- naši dědové se obávali těžby uranu, v současnosti se obyvatelé obávají, až se těžba přestane
- v obci každý pátý muž produktivního věku je zaměstnán v dole
- pokud se důl zavře, dá se předpokládat vysídlení regionu
- během posledních čtyř let zažil podobná setkání, nicméně jejich výstupy vždy zapadly
- pro rozvoj regionu je nutné vytvořit podmínky pro investory - např. připojení k dálnici
- chybí energetická koncepce státu

Martin Kamarád – Přibyslav

- získali studii proveditelnosti těžby v okolí Brzkova a mají zásadní připomínky
- studie poukazuje na pozitiva těžby, negativa chybí, celá věc má politický podtext
- v tuto chvíli navazuje na předchozí starosty – v regionu existuje řada drobných podniků, které se rozrůstají, proto se neobávají nezaměstnanosti obyvatel, dá se předpokládat, že pracovní místa zůstanou zachovaná i bez otevření dolu
- těžbu uranu vnímají především jako přítěž
- není odpůrce jaderné energie, je nutné se bavit o přímých důsledcích na život obyvatel regionu, ty stejně jako všechna negativa ve studii proveditelnosti chybí

Tomáš Rychtařík – Diamo

- studie proveditelnosti má jasně danou osnovu, která je dodržena
- přislíbil užší komunikaci se starosty mikroregionu Přibyslavsko

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- rozhodnutí o případné těžbě bude rozhodnutím vlády, tudíž to bude rozhodnutí politické

Ota Benc – Přibyslav, zastupitel Kraje Vysočina

- existuje přímá a jasná souvislost mezi očekávaným ukončením těžby v Dolní Rožince a zahájením těžby v Brzkově?

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- jsou to spojené nádoby, i když ani při ideálním průběhu schvalovacího řízení by přímá časová návaznost nebyla, ale existuje mnoho neznámých
- na Dolní Rožince existuje chemická úpravná na zpracování uranu, proto by bylo efektivní ji i nadále udržet a využívat
- neznámé jsou především cena uranu, ale např. i přístup dotčených obcí a další
- Czechinvest bez ohledu na situaci kolem těžby uranu musí pracovat na ztraktivnější území

Jiří Běhounek – Kraj Vysočina, hejtman kraje

- naším společným cílem je, aby vláda řešila situaci kolem státního podniku Diamo s ohledem na zaměstnanost a atraktivitu regionu pro investory

Pavel Šolc – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- těžba je ekonomickou záležitostí, proto pořád mluvíme o její přípravě
- pokud příprava těžby ukáže neefektivnost, těžba nehrozí
- intenzivně se hovoří o možném rozpadnutí trhu s uranem – v té chvíli by těžba nebyla pouze ekonomickou otázkou, ale především bezpečnostní - těžba uranu je jen jednou z mnoha jejích součástí

Edvard Sequens – obec Brzkov

- Sleduje Diamo dopady na zdravotní stav zaměstnanců? Existují nějaké studie v tomto směru?

Pavel Koscielniak – Diamo

- v otázce bezpečnosti pracovníků upozorňuje, že zaměstnanci jsou monitorováni dozimetry, několikastupňový je i monitoring pracovišť a okolí

Josef Lazárek – Diamo

- první kroky průzkumu – tedy legislativní část předpokládá náklady v řádech jednotek milionů korun

Miloš Vystrčil – senátor, zastupitel Kraje Vysočina

- poděkoval za organizaci setkání
- v analýze rizik studie proveditelnosti je uvedeno, že se má včas komunikovat, upozornil však, že s krajem ani obcemi komunikováno včas nebylo
- memorandum obcí zaslané na centrální orgány je zatím bez odpovědi
- ve studii proveditelnosti není, že pokud to nebude hospodárné, těžit se nebude, nicméně se jedná se o posouzení ekonomických, sociálních, environmentálních a bezpečnostních dopadů, proto ve finále půjde o politické rozhodnutí
- prvním krokem státu by měla být detailní odpověď obcím a kraji, která jasně stanoví podmínky těžby a uvede, jaké kompenzace stát nabízí

Pavel Šolc – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- cena bezpečnosti je nějaká, proto stát může uvažovat i o udržení ztrátové těžby
- prozatím těžba vždy pokračovala na základě ekonomické rentability
- existuje zájem státu zajistit kontinuitu těžby uranu

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- snažili se od začátku komunikovat, ale je třeba mít více informací pro náplň komunikace, posuzovat všechny vlivy, např. EIA, vznik nových pracovních míst
- dnešní setkání není jen o Brzkově, ale právě i o Bystřicku

Aleš Bořil – Brzkov

- je znechucen - Jak je možné, že se komunikuje o celé záležitosti až dnes, když studie proveditelnosti existuje již od roku 2012?
- zásadně bude bránit těžbě uranu.
- Co z toho budou mít dotčené obce?

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- první setkání se starosty Brzkova a Polné proběhlo v roce 2012
- z těžby uranu v této lokalitě poplynou obcím poplatky, daňové příjmy, ekonomické profity, příjem zaměstnanců a následná kupní síla obyvatel

Ota Benc – Přibyslav, zastupitel Kraje Vysočina

- pokud obce zachovají stanovisko, že jsou výrazně proti těžbě, znamená to, že to může ovlivnit rozhodnutí vlády o těžbě?

Jiří Běhounek – Kraj Vysočina

- všem je zřejmé, že na otázky tohoto typu nelze v tuto chvíli odpovědět

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- existuje řada zákonných možností pro vyjádření nesouhlasného stanoviska, obce jsou účastníci většiny řízení

Karel Pačiska – Bystřice nad Pernštejnem

- upozorňuje, že zaměstnanost, či nezaměstnanost v průběhu let může doznat podstatných změn, není neměnná

Martin Kamarád – Přibyslav

- oprava pana senátora Vystrčila, na memorandum bylo reagováno, avšak způsobem, kdy byla opsána všechna pozitiva a jistoty ze studie proveditelnosti

Vlastimil Tvarůžek – Strážek

- diskuse směřuje k tomu, co bude v okolí Brzkova, až se bude pracovat na studii těžby
- 22. prosince rozhodnutí vlády stanovilo prodloužení těžby uranu do roku 2017
- je třeba si říct, co se bude dít v roce 2017 po plánovaném ukončení těžby na Bystřicku, jak se vypořádáme se snížením počtu pracovních míst a zvyšováním nezaměstnanosti?
- co je pro region schopn zajistit stát a kraj?
- nynější nezaměstnanost je 8 %, při zániku dolu by mohla být až 15 %

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu

- vláda musí variantně řešit situaci po roce 2017 na Bystřicku
- DIAMO je připraveno diskutovat s obcemi v okolí Brzkova dle modelu, jaký se osvědčil a funguje na Bystřicku

Jiří Běhounek

- součástí práce odborné komise musí být i podpora vytvoření nových pracovních míst

Zdeněk Horák - Dolní Rožínka

- uranový důl přináší kromě zaměstnanosti i obrovskou kupní sílu, která generuje další zaměstnanost a rozvoj drobného podnikání

Milan Laštovička – Brzkov

- Kolik lidí by případně bylo přesunuto přímo do dolu, kolik lidí by zůstalo zaměstnáno na chemické úpravně?

Pavel Koscielniak – Diamo

- nyní na chemické úpravě je zaměstnáno 200 osob, v případě těžby v Brzkově se předpokládá, že v chemické úpravně bude zaměstnáno cca 100 osob
- pokud by se rozhodlo o těžbě v Brzkově, pak by trvalo dalších tři až pět let, než se vybuduje těžební zařízení.
- i tento nový důl by ale pokryl jen část české spotřeby - předpokládá se 200 – 300 tun ročně, což by mělo vydržet asi na 10 – 15 let těžby. V tomto dole však ještě nejsou zásoby úplně vyhodnoceny a může dojít i k přírůstku zásob.

Jiří Běhounek – Kraj Vysočina

- poděkování za účast všem, kraj je připraven podílet se na organizaci dalšího diskusního setkání, kde budou odborníci pracovat s konkrétnějšími informacemi
- v otázce problematiky těžby uranu je kraj mezi dvěma mlýnskými kameny - z jedné strany na něj tlačí centrální orgány, z druhé dotčené obce
- požádal o informování o svolání pracovní skupiny, jak bylo zástupci MPO přislíbeno
- další schůzku k otázkám těžby uranu připraví Kraj Vysočina, a to na září 2015

Zapsali: Ivana Šteklová, Radim Hošek

Za správnost: Jiří Běhounek